

være særdeles meget, der taler for, og naar Bybefolkningen gør det af et godt Hjerte og uden at knurre over, at der lægges større Byrder paa den, forekommer det mig, at dette er alt, hvad der med Billighed kan forlanges, og at man ikke behøver at søge nogen yderligere Begrundelse eller Forsvar i mer eller mindre kunstige Beregninger. Det andet, som taler derfor, er Hensynet til, at denne Skatteomlægning tillige væsentlig vil have den Virkning at lette Kommunerne, og at det maaske ikke kan nægtes, at Kommunalbyrderne hvile med et forholdsvis noget for stærkt Tryk paa Landkommunerne. Hvilke og hvor mange af hele den Række Opgaver, der betragtes som Samfundsopgaver, man vil inddrage under Staten, og hvilke man vil overlade til Kommunerne, kan i det enkelte være Genstand for Tvivl. I et Land og til en Tid vil man betragte som Statsopgaver, hvad man til andre Tider vil finde det hensigtsmæssigt at henvise til Kommunerne. For en stor Del af saadanne Opgaver gælder det derfor, at det er ret vilkaarligt, om man lader Staten tage sig af dem, eller man overlader dem til Kommunerne, og hvis det da for Tiden er Tilfældet, at Fordelingen mellem Stat og Kommuner maaske er saadan, at man kommer til at ramme navnlig de fattigere Landkommuner tungere, end det er ønskeligt, vil der deri ligge en yderligere Opfordring til at foretage denne Skatteomlægning, der bringer Landkommunerne Lettelse ved Tilskud, der ydes af hele Samfundet. Det forekommer mig, at Betragtninger af denne Art ere tilstrækkelige til at begrunde og forsvare den foreslaaede Reform. Derimod vil jeg for mit Vedkommende unægtelig ikke kunne begrunde en Skatteomlægning af denne Art med det Argument, som blev nævnt af det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), nemlig det, at man ved denne Ordning skulde stiltiende gaa ud fra, at Spørgsmaalet om en Toldreform lægges til Side. Hans Opfattelse er den, at denne Skatteomlægning bør være som et Slags Vederlag for, at man lader Byerne beholde deres Toldbeskyttelse uforandret. Denne Opfattelse kan jeg ikke paa nogen Maade tiltræde. Jeg skal ikke opholde mig ved, at man i denne Sammenhæng dog ikke kan tale om „Byerne“ som ensbetydende med de toldbeskyttede Erhverv. Der er i Byerne mange og store Erhverv, som ikke ere toldbeskyttede, og disse uylkelige komme altsaa til at bløde dobbelt, idet de skulde betale baade Toldbeskyttel-

sen til den ene Side og Hartkornslettelsen til den anden Side. Men det ærede Medlem gaar ud fra en ganske urigtig Forudsætning, naar han tror, at Toldreformen skulde være skrinlagt for et længere, end-sige et uoverskueligt Tidsrum.

Endelig skal jeg sige et Par Ord om den finansielle Virkning af disse Forslag. Jeg hører jo til dem, som ikke se alt for rosenrødt paa vore Finanser. Jeg har ofte ved Finanslovbehandlingen haft Lejlighed til at gøre gældende, at vore Udgifter stige paa en foruroligende Maade, og at vore Indtægter ikke ganske holde Skridt med dem. Men naar Spørgsmaalet bliver, hvorvidt Statskassen har Raad til at ofre et Beløb som det, her er Tale om, eller et hvilket som helst andet, saa bliver det let kun et Spil med Ord. Det, der er Tale om, er naturligvis, hvorvidt Statskassen har Raad til at afse et saadant Beløb uden at skaffe sig andre Indtægter til Dækning for Tabet; thi hvis Staten er i Stand til at skaffe sig andre Indtægter til Gengæld, kan den jo opgive en hvilken som helst Indtægt. Hvorvidt nu Staten kan skaffe sig Balance uden ny Indtægtskilder, afhænger jo væsentlig af, hvorvidt den vil drive sine Udgifter. Hvis man virkelig kan gaa ud fra, at naar der kommer lidt vanskelige Forhold med Kassen, saa at det kniber med at skaffe Penge, saa vilde vi alle være rede til at spare, da maa man ganske vist sige, at det vil ikke være overordentlig vanskeligt for os at økonomisere, være sig 2 eller 3 Millioner Kr. om Aaret. Men jeg tilstaar, at jeg tror ikke rigtig paa denne Sparsommelighed, som skal komme. Det er meget vanskeligt, naar man har vænnet sig til at føre et flot Hus, da at indskrænke sig, og hvis dette skal være en af de Behageligheder, som skulde forbeholdes det kommende Venstreministerium, at det skal lære Folk at være sparsommelige, da er det, som saa mange andre behagelige Opgaver, der ere forbeholdte et Venstreministerium, noget, som det ikke vil have Grund til at være særlig henrykt over. Det vil give Anledning til overordentlig megen Misfornøjelse. Det, som er det store, saare Punkt i vore Finanser, er efter min Opfattelse Jernbanerne. Det har kunnet gaa i de Aar, vi have haft Penge tilovers, og at vi have brugt vort Overskud til Anbringelse i Jernbanerne, har der ikke været noget at sige til. Men anderledes stiller det sig, hvis man virkelig efter en større Maalestok vil give sig til at tilvejebringe Penge ved Laan. I de sidste 5 Aar er